

Pohjoismainen yleislääkärikongressi NCGP2024 Turun Logomossa kesäkuussa 2024

Raportti SYLYlle

Kiitos apurahasta! Osallistuminen upean kongressin tunnelmaan satojen ja jopa tuhansien samanhenkisten rinnalla vahvistaa kaikkea sitä, mikä yleislääkärin työssä on olennaista. WONCA-puu on vahvasti juurtunut näyttöön ja käyttöön – paitsi Suomessa se on yritetty kitkeä poliitikkojen ja julkisuuden toimesta epätoivoisin seurauksin. Turun Logomon käytävillä kuulin useita keskusteluja aiheesta: kannatti tulla, koska kongressin anti muistuttaa yleislääketieteestä sellaisena kuin sen ymmärrämme mutta jota yhä vähemmän työssämme voimme toteuttaa.

Olennaista ihmisen ja koko kansan hyvinvoinnissa ei ole todellakaan nopea saatavuus, vaikka sitä mantraa on toistettu ilman mitään näyttöä hyödyistä. Ilmiselvien tärkeiden kulmakivien kuten jatkuvuus, luottamus, kokonaisvaltaisuus tai potilaskeskeisyys lisäksi saimme häivähdyksen uudesta mahdollisesti toimivasta työkalusta neuvottelupakkiimme, kun soten organisoinnista keskusteluja käymme: TNT (time needed to treat, Minna Johansson ym. 2023, BMJ). Se voi kehittyä ensisijaisen terveydenhuollon mittarina huomattavasti paremmaksi kuin vakiintunut NNT/NNH (number needed to treat/ harm). NNT-laskelmien mukaisesti yleislääkäreille on kumottu uusia tehtäviä, ja meitä on syyllistetty NNH-laskelmilla. Jospa opimme keskustelemaan hyvinvointialueidemme ylilääkäreiden ja hallituspuolueiden kanssa selkeämmin ajankäytöstä ja siihen liittyvästä terveyshyötyarviosta. Kuinka monta tuntia hukkatyötä vieras lääkäri tekeekään ottaessaan kantaa yksinkertaisiin laboratoriokeksiin, astmaan tai lääkityksiin, ja miten valtava potilasturvauha se onkaan! Ja miten monta sataa työtuntia kuluisi terveysasemilla, jotta saadaan estettyä yhden solaarikeratoosin muuttuminen syöväksi?

Kollegakuntamme tarvitsee kansainvälisiä koulutustapahtumia, jotta pysymme ajan hermolla ja tiedon tasalla. EURACT on WONCAN alainen opettajien verkosto, jonka Suomen edustajana ja perusopetuksen komitean vetäjän ominaisuudessa vedin symposiumin perusopetuksen tilasta Pohjoismaissa ja koko Euroopassa: vaikka yleislääketieteen opetuksen asema alkaa olla vankka, alamme huolestuttavasti jäädä jälkeen niin Pohjoismaissa kuin Euroopassakin. Jotain tarttis tehreä.

Helsingissä 23.8.2024

Helena Karppinen

Suomen EURACT-edustaja, BME-komitean puheenjohtaja
yle erl, lääkärinkouluttajan erityispätevyys, LT
tkl Etelä-Savon hyvinvointialueella
Helsingin yliopisto